

ROLUL STRATEGIILOR ALTERNATIVE DE COMBATERE A REZISTENȚEI LA ANTIMICROBIENE

Cornelia LAZĂR, Olga TAGADIUC, Alina FERDOHLEB

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Autor corespondent: Cornelia Lazăr, e-mail: cornelia.lazar@usmf.md

Cuvinte-cheie: *vac-
cin, rezistență anti-
microbiană, antibi-
otic, eficacitate,
protecție.*

Introducere. Rezistența la antimicrobiene (RAM) este o problemă importantă de sănătate publică care necesită vigilență maximă din partea tuturor lucrătorilor medicali. Antibioticele sunt substanțele de bază în tratamentul patologiei infecțioase, iar conștientizarea strategiilor care ar diminua RAM reprezintă un imperativ în medicina contemporană, așa cum în ultimii ani s-a redus esențial procesul de dezvoltare a antibioticelor noi, iar la nivel mondial se atestă o creștere importantă a deceselor cauzate de infecții cu bacterii rezistente la antimicrobiene.

Scopul studiului constă în elucidarea legăturii dintre fenomenul rezistenței la antimicrobiene și vaccinare, pentru identificarea dovezilor care ar susține și încuraja administrarea de vaccinuri ca metodă de profilaxie pentru RAM.

Material și metode. Au fost analizate publicațiile cu acces deschis din baza de date PubMed. Cuvintele cheie utilizate au fost „antimicrobial resistance” și „vaccine”. Perioada inclusă în studiu a fost 2020-2023.

Rezultate. Vaccinurile oferă posibilitatea sistemului imunitar să identifice și să răspundă într-un mod eficient la agresiunea anumitor agenți patogeni și comparativ cu antimicrobienele, acestea sunt mai puțin susceptibile să inducă rezistență. Vaccinarea este considerată o strategie alternativă de combatere atât directă, cât și indirectă a RAM în comun cu alte intervenții precum sunt utilizarea anticorpilor monoclonali, bacteriofagilor litici, etc. Există mai multe publicații care susțin că dezvoltarea RAM este stopată datorită vaccinării, astfel prevenindu-se un șir de maladii infecțioase, ceea ce reduce administrarea inadecvată a antimicrobienelelor în infecțiile virale, dar și necesitatea unor terapii antibacteriene în infecții bacteriene secundare. Mai mulți cercetători menționează faptul că un vaccin împotriva unui anumit agent patogen bacterian a redus prescripțiile de antibiotice și a diminuat circulația tulpinilor rezistente (ex. vaccinul pneumococic, vaccinul împotriva *Haemophilus influenzae* tip b). Aceste studii sugerează că formarea imunității colective este un mecanism important în diminuarea circulației tulpinilor rezistente la antimicrobiene. Suplimentar, a fost demonstrată reducerea ratei de infectare cu tulpini rezistente la specii înrudite (de exemplu, există date care atestă că vaccinarea împotriva meningococului B a determinat reducerea infecției cu *Neisseria gonorrhoeae*). Actualmente sunt în derulare cercetări care au ca scop elaborarea unor vaccinuri împotriva microorganismelor rezistente la antibiotice (ex. *Clostridium difficile*, *Staphylococcus aureus*, etc.).

Concluzii. Deși vaccinurile nu oferă protecție împotriva tuturor agenților patogeni existenți, s-a demonstrat că RAM ar putea fi diminuată prin politici de vaccinare implementate corect. În același timp, prevenirea apariției infecțiilor și transmiterii lor ar trebui să reducă atât utilizarea antibioticelor, cât și dezvoltarea RAM.

NOTĂ. Studiul a fost realizat în cadrul Proiectului multilateral JPIAMR cu cifrul 22.80013.8007.1M „Phage treatment and wetland technology as intervention strategy to prevent dissemination of antibiotic resistance in surface waters (PhageLand)”.